

ОТЧЕТ
„СПАЗВАЙ ИЛИ ОБЯСНЯВАЙ“

на Национален кодекс за
корпоративно управление

Холдинг
ПЪТИЩА^{АД}

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	2
ГЛАВА ПЪРВА	3
Корпоративни ръководства.....	3
Двустепенна система.....	3
ГЛАВА ВТОРА	11
Одит и вътрешен контрол.....	11
ГЛАВА ТРЕТА	12
Защита правата на акционерите.....	12
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА	14
Разкриване на информация.....	14
ГЛАВА ПЕТА	16
Заинтересовани лица.....	16

ВЪВЕДЕНИЕ

Националният Кодекс за корпоративно управление е приет през 2007г. Прилагането му е препоръчително за публичните дружества и е задължително за тези от тях, чиито акции се търгуват на Официален пазар на БФБ-София АД.

Логиката и структурата на Кодекса съответстват на международно приетите принципи за корпоративно управление на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за корпоративно управление (2004): отговорност и независимост на корпоративните ръководства, защита правата на акционерите, равнопоставеност на миноритарните и чуждестранните акционери, разкриване на информация и зачитане на заинтересованите лица.

В този смисъл „Холдинг Пътища” АД прилага принципите на добро корпоративно управление още от 2003г., от когато изготвя и ежегодно актуализира Програма за добро корпоративно управление.

През ноември 2008г., „Холдинг Пътища” АД прие да спазва Националният Кодекс за корпоративно управление.

Кодексът следва да се прилага на основата на принципа „спазвай или обяснявай”. Това означава, че дружествата спазват Кодекса, а в случай на отклонение следва да изяснят причините за това.

В този отчет е представена информация за прилагане на препоръките на Кодекса в корпоративното управление на „Холдинг Пътища” АД.

ГЛАВА ПЪРВА

Корпоративни ръководства

Двустепенна система

Надзорният съвет и Управителният съвет действат съвместно в изгода на акционерите и се съобразяват със заинтересованите лица.

1. Управителен съвет

1.1. Функции и задачи

1.1.1. Управлява дружеството в съответствие с установените визия, цели и стратегии на дружеството и интересите на акционерите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.1.2. Разработва в съответствие с насоките, дадени от Надзорния съвет, стратегията на дружеството и осигурява нейното изпълнение.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.1.3. Разработва политиката на дружеството в областта на риска и вътрешния контрол. Отговаря за изграждането и функционирането на система за управление на риска и информира по надлежен начин Надзорния съвет.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.1.4. Осигурява изпълнението на договорните задължения на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.1.5. Изгражда в съответствие с насоките, дадени от Надзорния съвет, финансово-информационната система на дружеството и осигурява нейното надеждно функциониране.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.1.6. Съгласува своите действия с Надзорния съвет по отношение на:

бизнес плана на дружеството, сделки от съществен характер и всички други операции и дейности, установени в устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.1.7. Информира и се отчита за своята дейност пред Надзорния съвет. За целта предоставя изискваната в съответните срокове и формат информация.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.1.8. По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност. Препоръчително е Управителният съвет да приеме и спазва Етичен кодекс.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.2. Структура и компетентност

1.2.1. Структурата и броя на членовете на Управителния съвет трябва да гарантират ефективната дейност на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.2.2. В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към дружеството и основанията за освобождаване.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.2.3. Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, устройствените актове и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.3. Възнаграждения

1.3.1. В съответствие със законовите изисквания и добрата практика на корпоративно управление размерът и структурата на възнагражденията на членовете на Управителния съвет следва да отчитат:

- Задълженията и приноса на всеки един член на Управителния съвет в дейността и резултатите на дружеството;

- Възможността за подбор и задържане на квалифицирани и лоялни ръководители;
- Необходимостта от съответствие на интересите на членовете на Управителния съвет и дългосрочните интереси на дружеството.

„Холдинг Пътица“ АД прилага тази практика.

1.3.2. Препоръчително е възнаграждението на членовете на Управителния съвет да се състои от две части: постоянна част и допълнителни стимули.

1.3.2.1. Дружеството може да предостави като допълнително възнаграждение на членове на Управителния съвет акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти.

1.3.2.2. Редът за осигуряване и използване на допълнителни стимули от членовете на Управителния съвет се регламентира от устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътица“ АД не прилага тази практика. Съгласно ЗППЦК всички части на възнаграждението на членовете на УС се определят от общото събрание и по тази причина актовете на дружеството са оставили изцяло на акционерите правото на преценка относно постоянните и допълнителни стимули. Акции, опции върху акции и други подходящи финансови инструменти към настоящия момент не са предоставяни на членове на УС.

1.3.3. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на дружеството. Акционерите трябва да имат лесен достъп до информацията за възнагражденията.

„Холдинг Пътица“ АД прилага тази практика.

1.4. Конфликт на интереси

1.4.1. Членовете на Управителния съвет трябва да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

„Холдинг Пътица“ АД прилага тази практика.

1.4.2. Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси следва да бъдат регламентирани в устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътица“ АД прилага тази практика.

1.4.3. Членовете на Управителния съвет трябва незабавно да разкриват конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между дружеството и членове на Съвета и свързани с него лица.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

1.4.4. Всеки конфликт на интереси следва да бъде разкрит пред Надзорния съвет.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2. Надзорен съвет

2.1. Функции и задачи

2.1.1. Надзорният съвет назначава, дава насоки и контролира Управителния съвет на дружеството съобразно разделението на функциите в рамките на двустепенната структура.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.1.2. Надзорният съвет дава насоки на Управителния съвет при определянето на визията, целите и стратегията на дружеството и контролира тяхното изпълнение.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.1.3. Надзорният съвет дава насоки на Управителния съвет при създаването на системите за управление на риска, вътрешния контрол и финансово-информационната система и контролира тяхното функциониране.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.1.4. Надзорният съвет контролира спазването на законите и правилата, залегнали в устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.1.5. Надзорният съвет осъществява своята дейност при ефективен обмен на информация с Управителния съвет.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.1.6. Препоръчително е Надзорният съвет поне веднъж годишно да анализира дейността на Управителния съвет и работата на всеки негов член.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.1.7. При изпълнение на своите задачи и задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, устройствените актове на дружеството и стандартите за почтеност и компетентност.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.2. Назначаване и освобождаване на членовете на Управителния съвет

2.2.1. Надзорният съвет назначава и освобождава членовете на Управителния съвет съобразно устройствените актове на дружеството, принципите за приемственост и устойчивост на работата на Управителния съвет и стандартите на добрата практика на корпоративно управление.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.2.2. Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията би следвало да гарантира ефективно управление на дружеството в интерес на акционерите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.3. Структура и компетентност

2.3.1. Съставът на Надзорния съвет трябва да гарантира независимостта и безпристрастността на решенията и действията на неговите членове.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.3.2. Броят на членовете на Надзорния съвет, в т.ч броят на независимите членове и разпределението на задачите между тях се регламентира от устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика, като предвид минималния брой членове, задачите се разпределят между тях оперативно в рамките на дейността на съвета.

2.3.3. Независимият член действа в най-добрия интерес на дружеството и акционерите безпристрастно и необвързано.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.3.4. Членовете на Надзорния съвет трябва да имат подходящи знания и опит, които изисква заеманата от тях позиция. Би следвало поне един от тях да има финансова компетентност.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.3.5. След избирането им новите членове на Надзорния съвет трябва да преминат въвеждаща програма по правни и финансови въпроси, свързани с дейността на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика, т.к. Надзорния съвет е избран преди приемането на НККУ и членовете му са запознати предварително с въпросите, свързани с дейността на дружеството. При евентуална промяна на състава, „Холдинг Пътища“ АД смята да прилага тази практика.

2.3.6. Обучението на членовете на Надзорния съвет следва да се насърчава.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика. Членовете на Надзорния съвет са лица, запознати с бизнес климата в България, а освен това те не ръководят пряко дейността на дружеството и към настоящия момент такова обучение не е провеждано. „Холдинг Пътища“ АД при необходимост ще предприеме нужните действия за осигуряване на обучение, което по никакъв начин не се препятства от органите или актовете на дружеството.

2.3.7. Членовете на Надзорния съвет трябва да разполагат с необходимото време за изпълнение на техните задачи и задължения. Препоръчително е устройствените актове на дружеството да определят броя на дружествата, в които членовете на Надзорния съвет могат да заемат ръководни позиции.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика в частта за броя на дружествата, в които членовете на Надзорния съвет могат да заемат ръководни позиции. Предвид широките бизнес интереси на членовете на Надзорния съвет прилагането на тази политика би довело до отрицателни последствия за техния бизнес или за „Холдинг Пътища“ АД, ако се наложи да бъдат сменени членовете.

2.3.8. Препоръчително е процедурите по избора на нови членове да отчитат изискванията за приемственост и устойчивост на функциониране на Надзорния съвет.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.4. Възнаграждения на членовете на Надзорния съвет

2.4.1. Общото събрание на акционерите определя възнаграждението на членовете на Надзорния съвет.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.4.2. Препоръчително е възнаграждението на членовете на Надзорния съвет да съответства на техните дейност и задължения и да не се обвързва с резултатите от дейността на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика, като е допуснато единствено изключение на извънредното общо събрание, проведено на 05.01.2009г. Същото беше свикано преди приемането от „Холдинг Пътища“ АД на НККУ и беше предложено от УС на Председателя на НС да бъде гласувано допълнително възнаграждение за постигнатите от дружеството финансови резултати за 2007г. Това предложение беше одобрено от акционерите на проведеното ИОСА на 05.01.2009г.

2.4.3. Възнагражденията на независимите директори са постоянни и отразяват участието в заседания, изпълнението на техните задачи да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на дружеството. Те не получават допълнителни възнаграждения от дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика, като единственото изключение е, че възнагражденията им не отразяват участието в заседания, т.к. това би могло доведе до дерогиране на правото на Общото събрание да определя възнагражденията на всички членове.

2.4.4. Членовете на Надзорния съвет не следва да бъдат компенсирани за своята дейност с акции или опции.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.4.5. Разкриването на информация за възнагражденията на членовете на Надзорния съвет е в съответствие със законовите норми и устройствените актове на дружеството. Акционерите трябва да имат лесен достъп до информацията за възнагражденията.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.5. Конфликт на интереси

2.5.1. Членовете на Надзорния съвет трябва да избягват и да не допускат реален или потенциален конфликт на интереси.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.5.2. Процедурите за избягване и разкриване на конфликти на интереси следва да бъдат регламентирани в устройствените актове на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.5.3. Членовете на Надзорния съвет трябва незабавно да разкриват конфликти на интереси и да осигуряват на акционерите достъп до информация за сделки между дружеството и членове на Надзорния съвет или свързани с него лица.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.6. Комитети

2.6.1. Препоръчително е работата на Надзорния съвет да се подпомага от комитети, като Надзорният съвет определя необходимостта от тяхното създаване съобразно спецификата на дружеството.

2.6.2. Надзорният съвет следва да създаде поне комитет по одит, включващ независим(и) директор(и) и експерти.

2.6.3. Комитетите би следвало да се създават въз основа на писмено определена структура, обхват от задачи, начин на функциониране и процедури за отчитане.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика. До сега не са създавани комитети, поради липса на достатъчна практика в България както и липса на нужда към настоящия момент. В частта за комитет по одит „Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика съгласно изискването на Закона за независимия финансов одит, като одитния комитет е избран на Извънредното общо събрание на акционерите на 05.01.2009г. Втори комитет със същите функции смятаме, че не е необходим.

ГЛАВА ВТОРА

Одит и вътрешен контрол

1. Корпоративните ръководства, подпомагани от комитета по одит, писмено мотивират пред Общото събрание предложението си за избор на одитор, като се ръководят от установените изисквания за професионализъм.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика, но предложението е мотивирано устно.

2. Желателно е да се прилага ротационен принцип при предложенията и избора на външен одитор.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика, т.к. дейността на холдинга е изключително сложна и обхватна и запознаването на нов одитор с нея е бавен процес, който би отделил главните специалисти на дружеството от основните им задачи, от което би страдала дейността на дружеството и респективно биха се нарушили интересите на акционерите. Одиторите в България са специалисти, отговарящи на определени законови изисквания, отговарят за дейността си и липсата на ротация от своя страна не нарушава интересите на дружеството и акционерите.

3. Препоръчително е изграждането на система за вътрешен контрол, която да гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

4. Системата за вътрешен контрол се изгражда и функционира и с оглед идентифициране на рисковете, съпътстващи дейността на дружеството и подпомагане тяхното ефективно управление.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

ГЛАВА ТРЕТА

Защита правата на акционерите

1. Защита правата на акционерите

Корпоративните ръководства гарантират равнопоставеното третиране на всички акционери, включително миноритарните и чуждестранните акционери, и са длъжни да защитават техните права.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2. Общо събрание на акционерите.

2.1. Всички акционери имат право да участват в Общото събрание на акционерите и да изразяват мнението си.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.1. Акционерите с право на глас имат възможност да упражняват правото си на глас на Общото събрание на дружеството и чрез представители.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.2. Корпоративните ръководства осъществяват ефективен контрол, като създават необходимата организация за гласуването на упълномощените лица в съответствие с инструкциите на акционерите или по разрешените от закона начини.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.3. Корпоративните ръководства изготвят правила за организирането и провеждането на редовните и извънредните Общи събрания на акционерите на дружеството, които гарантират равнопоставено третиране на всички акционери и правото на всеки от акционерите да изрази мнението си по точките от дневния ред на Общото събрание.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.4. Корпоративните ръководства организират процедурите и реда за провеждане на Общото събрание на акционерите по начин, който не затруднява или оскъпява ненужно гласуването.

[„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.](#)

2.1.5. Корпоративните ръководства предприемат действия за насърчаване участието на акционери в Общото събрание на акционерите, вкл. чрез осигуряване на възможност за дистанционно присъствие чрез технически средства (вкл. интернет) в случаите когато това е възможно и необходимо, и не противоречи на т. 2.1.4. от настоящия Кодекс.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика с изключение на възможността за дистанционно присъствие чрез технически средства, т.к. в България липсва утвърдена практика да се използва този начин на гласуване и осигуряването на подобни условия би било твърде скъпо спрямо очакваното използване на тази възможност.

2.2. Препоръчително е всички членове на корпоративните ръководства да присъстват на общите събрания на акционерите на дружеството.

„Холдинг Пътища“ АД не прилага тази практика, т.к. вътрешното върховенство на изпълнителния директор съсредоточава информацията в него и той може да отговаря на въпросите на присъстващите акционери компетентно.

2.3. Материали на Общото събрание на акционерите

2.3.1. Текстовете в писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание, следва да бъдат конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.3.2. Дружеството поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.3.3. Корпоративните ръководства съдействат на акционерите, овластени от съда за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2.4. Корпоративните ръководства гарантират правото на акционерите да бъдат информирани относно взетите решения на Общото събрание на акционерите.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Разкриване на информация

1. Корпоративните ръководства утвърждават политиката за разкриване на информация в съответствие със законовите изисквания и устройствените актове.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

2. В съответствие с приетата политика по т. 1 корпоративните ръководства създават и поддържат система за разкриване на информация.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

3. Системата за разкриване на информация трябва да гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията (акционери, заинтересовани лица, инвестиционна общност) и да не позволява злоупотреби с вътрешна информация.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

4. Корпоративните ръководства трябва да гарантират, че системата за разкриване на информация осигурява пълна, навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

5. Корпоративните ръководства утвърждават и контролират спазването на вътрешни правила за изготвяне на годишните и междинните отчети и реда за разкриване на информация по начин, който да гарантира спазването на т. 2.

„Холдинг Пътища“ АД прилага тази практика.

6. Препоръчително е, като част от системата за разкриване на информация, разработването и поддържането на интернет страница на дружеството с утвърдено съдържание, обхват и периодичност на разкриваната чрез нея информация. Препоръчително е разкриваната чрез интернет страницата на дружеството информация да включва най-малко:

- данни за дружеството;
- данни за акционерната структура;

- устройствените актове на дружеството;
- данни за управителните органи;
- счетоводни отчети поне за последните 3 години;
- материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на дружеството. Информация за взетите решения от общите събрания на акционерите поне за последните три години;
- информация за одиторите;
- информация за предстоящи събития;
- важна информация, свързана с дейността на дружеството.

„Холдинг Пътица” АД прилага тази практика.

7. Дружеството периодично следва да разкрива информация за корпоративното управление. **Разкриването на информация за корпоративното управление става в съответствие с принципа „спазвай или обяснявай”.** Принципът изисква в случай на неспазване на някои от препоръките на Кодекса да се представи обяснение за това.

„Холдинг Пътица” АД прилага тази практика.

ГЛАВА ПЕТА

Заинтересовани лица

1. Корпоративното управление осигурява ефективно взаимодействие със заинтересованите лица. Към тази категория се отнасят определени групи лица, на които дружеството директно въздейства и които от своя страна могат да повлияят на дейността му, в т.ч. доставчици, клиенти, служители, кредитори, групи за обществен натиск и други. Дружеството идентифицира кои са заинтересованите лица с отношение към неговата дейност въз основа на тяхната степен и сфери на влияние, роля и отношение към устойчивото му развитие.

„Холдинг Пътища” АД прилага тази практика.

2. В своята политика спрямо заинтересованите лица корпоративните ръководства се съобразяват със законовите изисквания. Добрата практика на корпоративно управление изисква съобразяване със заинтересованите лица в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и бизнес етика.

„Холдинг Пътища” АД прилага тази практика.

3. Препоръчително е в съответствие с тази политика корпоративните ръководства да изработят и конкретни правила за отчитане интересите на заинтересованите лица, които правила да осигурят и тяхното привличане при решаване на определени, изискващи позицията им въпроси. Тези правила следва да гарантират баланса между развитието на дружеството и икономическото, социалното и екологосъобразното развитие на средата, в която то функционира.

„Холдинг Пътища” АД не прилага тази практика в частта привличане на заинтересованите лица при решаване на определени въпроси, т.к. прилагането ѝ би изисквало предоставяне на вътрешна информация на тези заинтересовани лица, което би задължило дружеството да разкрие публично тази информация, т.к. противното би довело до нарушаване на законодателството. В масовия случай тази информация обаче би навредила на търговските отношения на дружеството. Това е причината да не са разработени конкретни правила, а привличането за заинтересовани лица при решаване на определени въпроси се решава от управителните органи за всеки конкретен случай.

4. Корпоративните ръководства поддържат ефективни връзки със заинтересованите лица. Препоръчително е периодично, в съответствие със законовите норми и добрата международна практика за разкриване на информация от нефинансов характер дружеството да информира за икономически, социални и екологични въпроси, касаещи заинтересованите лица, като например: борба с корупцията; работа със служителите, доставчиците и клиентите; социалната отговорност на дружеството; опазването на околната среда.

„Холдинг Пътища” АД възнамерява да прилага тази практика в бъдеще.